

DE PAUW

→ en andere glamourdieren

Copyright foto

Het thema van dit vakblad is glamour en dat zette Gerrit Hofstra meteen op het spoor van dieren met glamour. De eerste vraag is natuurlijk: wat verstaan we precies onder glamour?

TEKST: GERRIT HOFSTRA | FOTO'S: SHUTTERSTOCK, JOSEPH C. BOONE EN BBC

Tijd om het puzzelwoordenboek er eens bij te pakken. Glamour heeft daarin de volgende betekenissen: 1) Betoverend uiterlijk 2) Glitter 3) Kunstmatige glans 4) Overdadige versiering 5) Praal 6) Schone schijn 7) Uiterlijk vertoon 8) Uiterlijke glans. Als je dat zo'n beetje samenvat, kom je uit op 'schoonheid', maar net een beetje over de top. Als je dan aan gezelschapsdieren gaat denken, valt de hond (toch een van mijn favoriete huisdieren) al snel af. Ze zijn weliswaar leuk, maar 'betoverende schoonheid'? Nou nee. En ook hun voorkeur om eens lekker in iets zeer stinkends te rollen als ze dat bij een wandeling tegenkomen, kun je niet direct glamorous noemen.

KINGS OF GLAMOUR

Nee, als we glamour in het dierenrijk willen zoeken, denk ik als eerste aan de vogels. Enerzijds vanwege een aantal soorten die er gewoon erg glamorous uitzien – denk aan de pauw – maar vergeet ook zeker het ijsvogeltje niet. Daarnaast heb je natuurlijk de preeelvogels, de echte *kings of glamour*. Wat mij betreft – maar dat is helemaal persoonlijk – is de satijnblauwe preeelvogel het mooiste voorbeeld. Alleen de naam al: satijn heeft toch zeker dat glamouurgevoel. Al gaat het bij deze vogel nog niet eens om het uiterlijk van de vogel zelf (een soort blauwe kraai, althans de mannetjes), maar om de manier waarop een mannetje indruk maakt op de vrouwtjes. Met een zorgvuldig geconstrueerde tunnel van takjes in een omgeving die helemaal versierd is met alle blauwe voorwerpen die hij in de omgeving kon vinden.

Ook de pauw met zijn enorme staart, maar ook veel meer vogels met prachtige kleuren en opvallende veren (denk aan de paradijsvogels) en

zelfs vissen hebben een flinke dosis glamour in huis. Maar hoe komt dat eigenlijk? Waarom zie je glamour vooral bij vogels, vissen, reptielen en amfibieën, maar juist niet bij zoogdieren? En waarom hebben wij als mensen daar dan nu net wel weer behoefte aan? Want dat is raar.

RUIKEN EN ZIEN

Het antwoord is eigenlijk heel simpel. Vogels, vissen, reptielen en amfibieën gebruiken vooral hun ogen om een partner te zoeken. In dat geval helpt adverteren met wat *over the top* schone schijn. De meeste zoogdieren rekenen veel meer op hun neus. Vandaar die voorkeur voor lekkere luchtjes bij de hond, al is er natuurlijk wel discussie mogelijk over wat er nu precies een lekker luchtje is. Met mijn honden heb ik daar in ieder geval nog geen overeenstemming over. Wat zij lekker vinden, vind ik stinken en ik denk dat dat andersom net zo werkt. Maar goed, waarom zijn wij mensen dan een uitzondering? Om te beginnen zijn we minder een uitzondering dan we wellicht denken. We doen nog steeds heel veel met geurtjes. Loop maar eens een parfumerie binnen. Maar ook voor seks zijn geuren nog steeds belangrijk. Mensen die helemaal niets meer kunnen ruiken, zijn vaak impotent, terwijl blinde mensen er geen enkel probleem mee hebben. Desondanks zijn we als mensen toch geïnteresseerd in uiterlijk vertoon; hoe zit dat dan? Heel simpel: dat komt door onze voorouders.

Onze voorouders leefden in bomen, en bij het klimmen en het springen van tak tot tak zijn ogen best wel handig. Hoe goed je ook kunt ruiken: als je je neus als leidraad gebruikt om op twaalf meter hoogte van de ene tak op de andere te springen, wordt dat geen succes. Op die manier leer je snel je ogen te gebruiken en worden die ogen dus automatisch

↑ De *Torquigener albomaculosus* is een kogelvissoort waarvan de mannetjes prachtige cirkelvormige nesten maken in het zand om vrouwtjes te lokken. Scan de QR-code hieronder om de wonderbaarlijke opname van de BBC te bekijken.

Copyright foto
Copyright foto
Copyright foto

Net als bij de Toppers zit bij de pauw de glamour bij de mannetjes en dan vooral in die enorme staart.

steeds belangrijker. En daarom willen we ook via die ogen indruk maken. En ook dat kan tot visuele excessen leiden. Denk maar aan de Toppers bijvoorbeeld.

SEKS

Terug naar de pauw, die natuurlijk prima past in een nummer over glamour. Net als bij de Toppers zit bij de pauw de glamour bij de mannetjes en dan vooral in die enorme staart. Waarom? In de natuur lijkt zo'n staart immers knap onhandig. Van nature komt de pauw uit India waar heel grote katten (tijgers) leven die graag een pauw als lunch zouden hebben. Zo'n staart helpt dan natuurlijk niet om snel te kunnen vluchten. Integendeel, het ding is zwaar en knap onhandig. Waarom dan? Het antwoord is simpel: seks. Blijkbaar vallen vrouwtjespauwen op een mooie staart bij een mannetje. Een mannetje met een mooie staart zal daarom meer nakomelingen krijgen die dankzij de erfelijkheid ook allemaal weer een mooie grote staart zullen hebben. De mooiste en grootste vallen dan op hun beurt het meest in de smaak bij de vrouwtjes en krijgen weer de meeste nakomelingen. Gedurende een heleboel generaties kan zoiets aardig uit de hand lopen en dat is bij de pauw goed zichtbaar. Om ervoor te zorgen dat het niet helemaal uit de hand loopt, kunnen we rekenen op de actieve vrijwillige medewerking van de tijger. Als vliegen en vluchten echt te moeilijk wordt, worden ze opgegeten en krijgen ze dus helemaal geen jongen meer. En zo komt de pauwhaan dus aan een enorme staart, maar wel een waarmee hij nog net kan vliegen.

HUISVESTING

Pauwen (*Parvo cristatus*) zijn vogels voor een park of een grote tuin. Om een beetje tot hun recht te komen, hebben ze ruimte nodig. Ondanks hun tropische herkomst zijn ze eenmaal volwassen prima bestand tegen het Nederlandse klimaat, als je maar voor een nachthok zorgt. Pauwen zijn zeer honkvast: je kunt vliegende

Copyright foto

pauwen prima houden. Als het terrein herkenbaar afgeschermd is, zullen ze goed op het terrein blijven, mits je ze natuurlijk goed verzorgt.

Pauwen slapen op hoogte in een boom, dus die heb je zeker nodig als je pauwen wilt gaan houden. Ook een nachthok moet voldoende hoog zijn. De ervaring met tijgers zit nog stevig in hun DNA verankerd. Pauwen slapen gewoon niet graag op de grond.

IAUUUW

Een punt waar een pauwenhouder wel aan moet denken, is dat het geen zangvogels zijn. Helaas weerhoudt dat hen er niet van om geluid te maken, een soort iauuuw, maar dan met het volume van een overvliegende straaljager. In de stad zijn ze daarom minder op hun plaats. Daar klagen ze al over een simpele haan. Geloof me: daar maak je jezelf niet populair met een toompje pauwen. Weliswaar roepen alleen de hanen op deze manier, maar pauwen zijn sociale dieren, dus houd ze zeker in een groepje; bijvoorbeeld één haan met twee hennen. Mijn burens op circa 400 meter verderop hebben pauwen en met name op zomeravonden kan ik daarvan meegenieten.

Verder zijn pauwen eigenlijk heel makkelijke en dankbare vogels hoewel enige ervaring met kippen of fazanten wel gewenst is. Voor de verzorging verwijs ik graag naar de website van het LICG. Nog wel even een waarschuwing: pauwen zijn grote sterke vogels die meestal niet zo van hanteren houden. Enige voorzichtigheid bij het hanteren is zeker een goed idee.

IN DE WINKEL

Door hun grootte zijn pauwen eigenlijk minder geschikt voor de winkel, of je moet flink de ruimte hebben. ←